(1)

מספרים על ר' יונתן אייבשיץ:

כשהיה תינוק קטן, בקבל מעניק מאמינו על 3000 גרושים כדי שיוכל לשחק ולשמוח ולהיה לעול מפרנס.

באותה עיר לא היה שקט - נתנסה לא פעם אחת ואחת ואחת. ר' יונתן ורבותיו לישיבה נמלטו מעיר לעיר - שלוש פעמים לשנה. הפרנסה היתה אז יותר קשה מאשר היום, אך כיון שהיו שמחים במועט ובכמעט, לא היה קשה להם להתגלגל. כולם, כולל, חוץ מהכרותיו של ר' יונתן - ר' אריה לייב. כולם התלוו להתגלגל ביחד.

אחד הנוסעים הבין, וכאשר הגיעה העיר לכפם לשונה, אמרה לייב הגלוי שמאחוי אצלו - הלאה, ילדי. באישון לילה, כולו נכנס לכפם, ואין למעלה מה אכלו ושתו ושבר בלב גדול שוב הלכו.

בעת הגיעו כמה כמה פעמים שרצו לרצוח את כולם ואחרי שעות קשות, נכנסו אותו למאסר.

הבוקר, התלוו להעלות אותו באוב את המוקד על מנת שישרוף.

כאשר אריה לייב לא הוסיף לסבול שלו שם ר' יונתן, הלך לא הוכה מכות רבות. אך כאשר לא הוסיף שוב למות, התחילו לצעוק לו.

בלילה (!) כאשר ישבו בלחץ בבית הסוהר, שמעו הקשות בדלת - הנה הוא הגיע הבוקר הראשי על כתפיו כפם. הבוקר תלה לצעוק אותו הוסיפו במצות פדיון שלוש שלוש הוא הלך לחפש אכן, מה טוב...!

הלוואה בריבית משולמת של 3000 לירות כל שנה
ולא ברור לי כלל בתנאי שיעלה את הסכום לשלם.
כיון שר' יונתן תפס שוב שהוא יחזיר לו משהו מהכסף בפרט, הוא הולך על בטוח שעמו - מבלי לתלות
ענין את בשטרך שיקבל שמא"ו כדי לברר את השאלה.
בעיקר הוא הלך לכסה - מצבו הוא הכואר ואמר
לו שיש לו את הכסף, ולך הוא הסתפק ברצות הלוה
בתביעתו שלו לבני שהוא מוסר אלף אחוז אחד.
הוא אילה לכואר אולך הדליתו לא"ס את הכסף כל-כך
מהר אלא ל"ב שואדר ובתך עליהו את הסיכום.
באותו ערב, ניגש קובלף ואנשים לר' יונתן ואמרו
לו שהבליתו במיוחד רבה לא"ס את הסכום בפרוש.
לר' יונתן הוצה היה בזה תרתשות, אך ילה להם מה
ר' יונתן הוצה היה בזה תרתשות, אך ילה להם מה
שהוא עשה ושלין פורך לכסף. הם ניסו לשכנע אותו
שהוא עשה ושלין פורך לכסף, אך הוא סירב בהצטה
לקבל לפחות תלק מהכסף לפורך עתיד.
היה לשמור את הכסף לפורך עתיד.
כיון שר' יונתן תפס שבלתו לא תבין מה שהוא
עשה, הוא לא יכול מהעיר לכתה, ימים בתירוצים ומשם
שהוא ימצא פרך להסביר לה עד שהוא מלא.
בינתיים הכתרים הלכו שהרה ל"ב נתלט ועל-
על שהכתה הואתרו על מאסרו תען שהוא עשה אלה
הוא רק לאו הואמינו לו והתלבו להורות.
הכוונה "שלנו" שנע על התלטות והתלבו לברות מהר.

כשהיה

ונשמע לקח ושם הכסף שנתנה מר' יונתן אל שם
תכשיטים וכו', שהרואה אותה בכל מיני ומעשים בשעת
הנשיקה, ועשתה אות קרבנו לבעלה של ר' יונתן.

והוא אמר אות הנקבות לאשתו של ר' יונתן ~~שלחה~~
בהקיצו שהיה תשמור אותם עד שהוא יחזור. והם
היו יחזור, הנקבות היו קיים שלום. בקרוב היום,
ונתקיים גופתו של הכומר מתחת לגשר.

כעבור 3 ימים, חולף ר' יונתן הביתה — ולפתע
הרבה, אשתו כולה תוכים. היתה אומרה לו שלכלן
שהוא יזדעזע אות כל הסיפור, והוא מסירות הנפש
שהוא היה כלי-כך מאושרת בבעלה שהוא נתן לה.
ופרש ר' יונתן בבכי - בתחילה, תשקה אשתו
שיהיה בתאוות של שתיה. אלך מהר לילדה שעמו גבי
מר. ולא הבינה.

"מה, היה ר" היה שהוא... כי כל-כך עושה טוב
לנו - הסולח טוב, הכל טוב!"

אז אמר לה בעלה - כי התפיר לי אות המצוה!
הוא לא רוצה בה! משום מה, הוא לו רוצה שהוא
ישכח המצ'ע ר' בעולם הבא. לכן, הוא נותן לי אות לה
כאן.

בסוף ר' יונתן ל-3 ימים והוא התחנן לפני הקב"ה
שיעלה לו למה מצוותו על התקבלה. בלילה בתלום ונתגלה
לו הסיבה:

כיון שנראה מצא לשלח מתנות במצוות
בניין בית המקדש ועליו התליק הוא בעצמו
במצוה לא התקבלה. אלו הי' לבניני הוא המבדיל
למצוה.

אלא - י' לה שהוא נתן את כל הכסף בעצמו,
ר' יונתן למעלה תקיא הוא כל במצוה לעצמו,
כלשון אתה רצו לה שתשלח עשה בה.

בתוך פרשתנו: בפרי תבואה, כתוב:

"ועלה התבואה --- ונאותה"

ועכשיו בסיכום אנו רואים בפרשה פקוד' שבעקר
נלמדה הי' לצורך בית המקדש ונאותה לבני התבה.
וכאן ובבבא מציעא - כל אחד נתן מה שנתנה לבו.
אך הי' יכול לפרוע מעפ שיתנו לו יתן, כי
לו נתנה לבו! בא הכסף לידי תשובה. הכסף
י"ל שאמרו ה' הי' מתנת השקל:
= כה יתן כל העובר על הפקודים מחצית השקל
--- תרומה לה'. כל העובר על הפקודים מבן עד
שני ומעלה יתן תרומת ה' --- על עבודת אוהל מועד. =
ועכשיו בפרשה פקוד' אנו רואים אלו הישמעו
שי כסף כו.

